Datum: 17 september 2025
info@gemeentesluis.nl
onderwerp: Zienswijze Economische Verkenningen 2050

Geacht College,

Onlangs heeft u de *Economische groeiagenda, een visie op de toekomst* gepresenteerd. GroenLinks Sluis maakt graag van de gelegenheid gebruik om een reactie in de vorm van een zienswijze te geven.

Om te beginnen willen wij graag een compliment maken. U kiest niet volledig voor de weg van de Einzelgang, maar U heeft aansluiting gezocht bij het provinciaal beleid. U erkent een knelpunt in het aantrekken van hoogopgeleid personeel, de energievoorziening met een afnamecongestie en een stikstofprobleem. Bovendien erkent u dat de samenwerking met andere overheden essentieel is om als samenleving een stap vooruit te maken. Dat siert u (2. Randvoorwaarden).
In hoofdstuk 3.2 Landbouw en Natuur gaat u nog een stap verder in het schetsen van een realistische verwachting. Het landbouwareaal zal inkrimpen als gevolg van verzilting door de stijgende zeespiegel – een impliciete erkenning van het klimaatprobleem – en dat de teelt van zilte gewassen een bijdrage aan de voedselzekerheid kan zijn. Ronduit hartverwarmend is dat u de teelt van bio-based gewassen noemt, een win-winsituatie voor boer, bouw en klimaat. GroenLinks heeft hier al eerder op gewezen.
Tenslotte noemt u de natuurbeleving één van de kernkwaliteiten van onze gemeente, waar GroenLinks het volmondig mee eens kan zijn. U spreekt vervolgens over de uitbreiding van natuurgebieden en het herstel van de natuur, maar ook over het creëren van stikstofruimte tbv de woningbouw.

Bij deze laatste constatering menen wij toch een kanttekening te moeten plaatsen. In uw redenering zien wij namelijk een eerste tegenstrijdigheid opdoemen. Uitbreiding van de natuur vindt plaats via het Nationale natuurnetwerk Nederland (NNN), dat voorziet in de aanleg van natuurgebieden. Dit instrument is reeds vastgesteld nationaal beleid, maar een vermelding in dit document voelt in ieder geval als een bevestiging. Het is fijn om te constateren dat vanaf nu een planologische wijziging ten gunste van de aanleg van een nieuw natuurgebied op de steun van de coalitie kan rekenen.
U spreekt over het creëren van stikstofruimte alsof het gaat om een boekhoudkundige truc. Stikstofruimte ontstaat alleen als de emissies van stikstof afnemen. Dit is ook conform de uitspraak van de RvS in januari 2025, betreffende het intern salderen. Daarnaast heeft de RvS eerder al een uitspraak gedaan over extern salderen en dat een afnemende stikstofemissie als eerste aan de natuur ten goede moet komen – waar de wetgeving ook voor bedoeld is – en niet om extra woningen te bouwen, waarmee weer dezelfde hoeveelheid stikstof wordt geëmitteerd en het knelpunt niet wordt opgelost. Een oplossing voor dit dilemma kan zijn om (sociale huur)woningen en (semi)overheidsgebouwen emissieloos te bouwen, waar GroenLinks u al eerder op heeft gewezen.
Waar wij verschillend over denken is het belang van duurzaamheid. Voor GroenLinks is duurzaamheid niet slechts een middel om de economie vrij baan te geven, maar onvoorwaardelijk vereist voor het leefbaar houden van de planeet en dus onze eigen toekomst en die van de generaties na ons, waarbij het behoud van een veelzijdige biodiversiteit van levensbelang is voor het leven op de planeet en onze voedselzekerheid. U ontkent dat en die visie bestrijden wij. U bewandelt

hier een doodlopende weg en wij ontraden u dat ten zeerste.

De weinig kritische lezer van het rapport kan tot dit moment nog tamelijk genoegzaam achterover leunen, maar bij het onderdeel toerisme, mobiliteit en infrastructuur loopt uw weinig doordachte mening en tekortschietende visionaire blik toch wel erg in het oog. U schroomt zelfs niet elke geloofwaardigheid onder uw beweringen te grave te dragen.
In hoofdstuk 3.3 Toerisme gewaagt u te spreken dat het voor u acceptabel is dat op de aspecten rust, ruimte en landschappelijke kwaliteit zal worden ingeleverd. Dit ten behoeve van de aanleg van transportaders en de aanleg van bedrijventerreinen, om zodoende de bedrijvigheid aan te wakkeren, de economie te stimuleren, werkgelegenheid te initiëren en nieuwe inwoners aan te trekken.
Inleveren op rust en ruimte is op zich al een discutabel streven voor een land dat snakt naar rust en gezonde lucht, maar staat ook nog eens haaks op de uitkomst van het Burgerberaad Duurzaamheid. Het is dus de vraag of de burger het wel met u eens is. GroenLinks betwijfelt dat.
U streeft naar 7000 nieuwe Sluissenaren in de komende 25 jaar. Het CBS heeft het Nederlandse inwonertal voor 2050 geprognostiseerd tussen 17,8 miljoen (+0,2%) en maximaal 21,8 miljoen (+15,3%). Uw streven van een toename van 6.900 inwoners (huidig aantal 23.100) in 2050 is gebaseerd op een toename van 29,9% van het huidige inwonertal. Dit is bijna een verdubbeling van het maximale geprognostiseerde inwonertal voor Nederland. Waar is deze aanname op gebaseerd?
Graag wil ik u eraan herinneren dat in de ranglijst van aantrekkelijkheid van de 345 Nederlandse gemeenten, de gemeente Sluis op plek 330 staat. De Nederlander vindt Sluis geen aantrekkelijke gemeente om te wonen.
Tel daarbij op dat het aantal 65 plussers van ons land in 2050 met 50% zal zijn toegenomen. Van oudsher is Sluis al - sterker dan het landelijk gemiddelde - een vergrijzende gemeente. Er is geen enkele aanleiding te vinden dat die ontwikkeling zal ombuigen, zodat het aandeel van de beroepsbevolking ten opzichte van de totale bevolking nog sterker zal dalen. U begrijpt dat de door u voorgestelde toename van de het Sluisse inwonertal nergens op gebaseerd is. U gaat volledig voorbij aan de realiteit. U houdt de burger een worst voor. Onze realistische verwachting is dat het inwonertal van de gemeente verder zal afnemen en de vergrijzing zal toenemen.

Uw visie wordt pas echt stotend en contrair aan uw eigen en de provinciale doelstellingen van leefbaarheid, toerisme en voorzieningen, zodra u spreekt over een transportas door de gemeente en een vaste oeververbinding met Vlissingen. U jaagt de onaantrekkelijkheid van onze gemeente voor nieuwkomers en de eigen bevolking alleen maar omhoog – het hele land zit te springen om hoogopgeleide dienstverleners, niet alleen Sluis - en de door u voorgestelde betere bereikbaarheid maken Vlissingen en Middelburg als koopstad alleen maar aantrekkelijker voor onze bewoners, wat uiteindelijk zal resulteren in een toename van vertrekkers.
Het (vracht)autoverkeer zal in uw visie toenemen, net als de CO_2 en NOx uitstoot en de doelstellingen op het gebied van circulariteit komen verder weg te liggen. Voor het aanwenden van deze investeringen rekent u op de komst van twee kerncentrales, op zich al een dubieus verlangen, en de bijbehorende middelen uit het Rijk Regio pakket. In het geval deze middelen niet beschikbaar komen omdat de minister een voorkeur uitspreekt voor een andere locatie of zelfs volledig afziet van de plaatsing van kerncentrales, staat uw Economische visie voor de komende 25 jaar stil. U hallucineert een visie op drijfzand!

GroenLinks stelt een Economische visie voor die wel werkt. GroenLinks sluit net als u niet de ogen

voor de klimaatveranderingen, de stijgende zeespiegel en de verzilting van de bodem. De landbouw zal kwantitatief een stapje terugzetten de komende 25 jaar. GroenLinks is een voorstander van een aantrekkelijk duin- en krekenlandschap, te beginnen waar de landbouw als eerste onhoudbaar is geworden.
GroenLinks is er voorstander van om het gebied ten noorden van de provinciale weg N 675 om te vormen tot een gevarieerd fiets-, wandel- en natuurlandschap. Op deze wijze willen we een bijdrage leveren aan de realisering van het NNN, alsmede het terugdringen van de stikstofvervuiling van bodem en water, de uitstoot van CO2 en langs deze weg levert de gemeente ook nog eens een bijdrage aan het behoud van biodiversiteit.
Het zware transportverkeer uit Zeebrugge zal in de visie van GroenLinks niet langer via Sluis tot aan de rotonde van Schoondijke en daarna tot aan de Tunnelweg verlopen. Wij zijn er voorstander van dat het zware verkeer uit Zeebrugge via Maldegem en Zelzate naar de Expresweg wordt omgeleid, waarmee het Sluisse verkeersnet wordt ontlast en de luchtkwaliteit verbetert. De capaciteit van de huidige hoofdverkeersroute N61 voldoet nog jaren voor het lokale en het toeristisch vervoer.
Het dag- en seizoentoerisme krijgt door deze landschappelijke metamorfose een impuls en zal floreren, net als de toeleverende kleinschalige dienstverlening. Door het wegvallen van een deel van het landbouwverkeer neemt ook de leefbaarheid voor onze eigen bevolking toe. Te veel kernen ondervinden nog hinder door passerend landbouwverkeer.
Al met al hebben wij de overtuiging dat deze ontwikkeling zal leiden tot een instroom van toeristen, en dagjesmensen en de vestiging van pensionado's, waarmee in de slipstream ook het kwaliteitstoerisme een impuls krijgt.
Een elektrificering van de lokale en regionale mobiliteit juichen wij van harte toe, net als een personentreinverbinding van Terneuzen naar Gent. Een goed voornemen, net als het gebruik van deeltijd vervoersmiddelen.

Voor de instandhouding van kwalitatief goede dienstverlenende voorzieningen voor onze burgers zal de gemeenten in de slag moeten met het Rijk en de provincie. De middelbare school zal volgens GroenLinks op termijn niet houdbaar zijn. Nu al kun je je afvragen of een school met een ondertal aan leerlingen, die met extra financiering van het Rijk op de been wordt gehouden, wel de kwaliteit van onderwijs kan leveren die het vervolgonderwijs van de scholieren vraagt. Het tekort aan gekwalificeerde leerkrachten wordt nog buiten beschouwing gelaten. Bundeling van krachten en adequaat leerlingenvervoer is een serieuze optie om te overwegen.
De gemeente heeft eerder al samen met Zorgsaam een goede stap gezet in het seniorenbeleid. Dit heeft geleid tot het plan Vitaal West Zeeuws Vlaanderen. Dat ondersteunen wij van harte.

De (steun)fractie van GroenLinks kijkt met optimisme naar de toekomst. Wij wensen u veel wijsheid toe bij uw keuzes en succes bij het uitvoeren van de maatregelen die zullen leiden tot een duurzame en leefbare gemeente Sluis, waar de toerist welkom is en het leven voor de bewoners goed is.

Rene Beijersbergen
(Steun)fractie Groen Links.